زنان در مطالعات سلامت كمتر ديده مي‌شوند

27 فروردين 1404

خيلي از موارد در مجلات علمي يا عمومي درباره بررسي‌هايي مي‌خوانيم كه روند و چند و چون افزايش يا كاهش فلان موضوع مرتبط با سلامت را مطالعه كرده‌اند. اين بررسي‌ها اگر از سوي مراكز علمي معتبر و طي چند سال و روي انبوهي از افراد صورت گرفته باشد، محل اعتناست و مورد توجه قرار مي‌گيرد و مي‌تواند بر روش‌هاي تشخيص يا درمان يا توصيه‌هاي سبك زندگي اثر بگذارد.

در اغلب موارد اما اين بررسي‌هاي علمي يك ايراد اساسي دارد؛ زنان و نوع خاص مسائل سلامت آنها ناديده گرفته يا كمتر ديده شده. اين همان موضوعي است كه «انجمن قلب امريكا» به آن پرداخته است.

نانسي براون، رييس اين انجمن مي‌گويد: «توجه به تفاوت‌هاي جنسيتي در نتايج سلامت امر بسيار مهم است كه كمتر ديده شده و هر چند بيماري‌هاي قلبي اولين دليل مرگ در زنان شناخته شده، تفاوت‌ها در علايم و درمان زنان اغلب در بررسي‌هاي باليني اين بيماري‌ها لحاظ نمي‌شوند.»

به نظر دكتر براون دلايلي را مي‌شود براي اين ناكاستي شمرد، مثلا دشواري كه سيكل هورموني زنان براي مطالعه مي‌تواند ايجاد كند يا اينكه زنان كمتر داوطلب همكاري با پژوهشگران هستند. هر چه هست، انجمن قلب امريكا به عنوان يكي از معتبرترين انجمن‌هاي قلب دنيا تصميم گرفته نگاه خاصي به موضوع بيماري‌ها و سكته قلبي در زنان داشته باشد. ازجمله اينكه اين انجمن عقيده دارد، نحوه بروز بيماري‌هاي قلبي در زنان و مردان متفاوت است. اين تفاوت مي‌تواند در زمينه فشار خون يا بارداري تا تغييرات هورموني و افزايش فشار خون در زمان يائسگي خود را نشان دهد. برخي از انواع حمله‌هاي قلبي تقريبا منحصرا خاص زنان است. حتي علايم اورژانس حمله‌هاي قلبي مي‌تواند در زنان متفاوت از مردان خود را نشان دهد.

براي اغلب ما علايم آشنا در حملات قلبي وقتي است كه مردي از درد به سينه خود چنگ مي‌اندازد و زمين مي‌افتد كه البته در همه مردان مي‌تواند اين‌گونه نباشد، اما در زنان قفل شدن فك‌ها يا بي‌حسي اندام‌ها ممكن است علامت شروع يك حمله قلبي باشد يا در زنان سردردي كه تمام نمي‌شود، مي‌تواند نشانه سكته قلبي باشد. زنان را نبايد به چشم مردان كوچك ديد. به همين دليل مهم است كه زنان به علايم خاص خود آگاهي و توجه داشته باشند.

دكتر براون در يك مصاحبه مي‌گويد: «زنان متاسفانه 5 يا 6 يا 7 برابر بيشتر فهرست وظايفي دارند كه بايد انجام شود. اغلب زنان شاغل در بيرون از خانه فرزندان يا پدر و مادر يا بستگاني دارند كه بايد به آنها رسيدگي كنند. حتي اگر در ساعاتي از روز به‌طور واقعي اين مراقبت انجام نشود، باز هم ذهن آنها مدام درگير است. همه اين ها باري بر دوش زنان است كه احتمال عوامل خطرناك براي بيماري‌هاي قلبي را بالا مي‌برد.»

به اين ترتيب، محل‌هاي كار مي‌توانند چه از طريق برنامه‌هاي سلامت رواني يا عضو كردن كاركنان در

سالن‌هاي ورزشي و اختصاص ساعتي براي ورزش يا برنامه غذايي سالم يا كمك به انجام وظايف مادري نقش موثري در كاهش اين فشارها ايفا كنند. وي توضيح مي‌دهد كه اينها طرح‌هاي انتزاعي روي كاغذ نيستند و اغلب شركت‌هايي كه كاركنانشان عملكرد مطلوب دارند، اين عوامل را در سبك زندگي كاركنانشان لحاظ مي‌كنند.

آمارهاي جهاني نشان مي‌دهند، به‌طور كلي زنان 25درصد بيشتر از مردان دچار سلامت ناكافي هستند. اما آنچه گفته شد تنها مربوط به سلامت نيست. مجمع جهاني اقتصاد در آخرين اظهارنظر خود اعلام كرده، سرمايه‌گذاري بر كاهش فاصله بين سلامت مردان و زنان مي‌تواند تا سال 2040 ميلادي دست‌كم يك تريليون (هزار ميليارد) دلار به اقتصاد جهاني كمك كند.

مرجان يشايايي/ اعتماد6020